

Basas legalas da la mesiraziun uffiziala
en il chantun Grischun

AVGR 200.452

Concept da realisaziun da la nomenclatura

(Concept da realisaziun NC2.0)

Versiun: 1.1

1. November 2023

Cuntegn

Cronologia da las midadas	ii
1 Introducziun	1
2 Finamira	1
3 Situaziun da partenza	1
3.1 Toponims en il territori abità	1
3.2 Toponims en il territori betg abità	1
3.3 Deblezzas identitgadas dal nivel d'infurmaziun NC.....	2
4 Cunfinaziun dal project	2
5 Organisaziun dal project	2
6 Proceder	3
6.1 Mesiras che pertutgan l'entir territori communal	3
6.1.1 Zonas da scala.....	3
6.1.2 Posiziuns dal text	3
6.1.3 Armonisaziun da las scripziuns	3
6.1.4 Designaziuns da l'object.....	3
6.1.5 Nums d'areals	4
6.1.6 Auas currentas	4
6.1.7 Vias e sendas.....	4
6.1.8 Perimeters separads	4
6.1.9 Geometrias stretgas per lung dals perimeters	4
6.1.10 Grondezza minimala dals perimeters	4
6.2 Mesiras che pertutgan il territori abità.....	4
6.2.1 Immobiglias	5
6.2.2 Toponims mancants.....	5
6.2.3 Differentas designaziuns	5
6.2.4 Differentas cunfinaziuns	5
6.3 Mesiras surcommunalas.....	5
6.4 Ulteriurs meds d'agid.....	5
7 Andament dal project	5
8 Urari	8

Cronologia da las midadas

Versiun	Data	Midadas	RE
1.0	12-09-2023	Emprima versiun	swa
1.1	01-11-2023	Inputs da la consultaziun	swa

1 Introducziun

Per il nivel nomenclatura (NC) ston ils toponims esser avant maun sur l'entira surfatscha dal territori communal tenor la prescripziun federala. Perquai che las repartiziuns dals territoris per il territori abità existivan fin ad ina zona da la scala da 1:2000, dentant betg per il territori ordaifer, è vegnì realisà il project «Endataziun e rectificaziun da la nomenclatura per la zona da la scala 1:10 000 e per il PB-MU» (qua sutvart numnà NC10 000). Il nivel NC che resulta da quai ha dentant anc deblezzas che duain vegnir rectificadas en ina segunda fasa cun il project «NC2.0».

Perquai vegn il territori en la zona da la scala 1:2000 e pli pitschen designà sco «territori abità», il territori en la zona da la scala 1:10 000 sco «territori betg abità».

2 Finamira

La finamira dal project è quella d'elavurar in'unitad da datas d'alta qualitat ed omogena per il nivel NC. En quest connex vegn il focus mess sin il territori abità. Dentant vegnan integradas er las repartiziuns dals territoris e las scripziuns ch'èn vegnidas eruidas en il rom dal project NC10 000.

3 Situaziun da partenza

La NC en la mesiraziun uffiziala (MU) cuntegna ils toponims, ils nums d'areals ed ils nums locals. En la MU ston ils toponims vegnir registrads per surfatscha, e quai sco repartiziun en territoris sur l'entir territori communal. Pervia da la differenta registraziun dals perimeters dals toponims en ed ordaifer il territori abità ha l'unitad da datas anc differenzas.

3.1 Toponims en il territori abità

En il territori abità èn ils toponims vegnids determinads dals biros da geometer en collavuraziun cun personas ch'enconuschan bain il lieu. En tsherts lieux èn ils toponims vegnids determinads en moda fitg detagliada, en auters lieux en moda fitg rudimentara. Savens vegnivan las immobiglias duvradas per cunfinar las repartiziuns en territoris, per part vegnivan er determinads auals e vias per quest intent.

3.2 Toponims en il territori betg abità

Ils perimeters dals toponims en il territori betg abità èn vegnids registrads en il project NC10 000 tras l'Uffizi d'agricultura e da geoinformaziun (UAG). Per quest intent han servi sco basa las copias dals nums dal plan da survista original. Supplementarmain èn er vegnids utilisads ils registers dals nums rectificads, ils Cudeschs da nums retics u er ils cudeschs da toponims da las vischnancas. Sch'i deva dumondas avertas, èsi vegnì collavurà stretgamain cun la Cumissiun da NC. Er las vischnancas èn vegnidas integradas en tsherts cas. Al passadi da las duas scalas è per part er vegnì revedì il territori abità. Ultra da quai è vegnida adattada la scripziun, cunzunt al passadi dal territori abità al territori betg abità.

3.3 Deblezzas identifitgadas dal nivel d'infurmaziun NC

- Irregularitad areguard il grad da precisaziun
- Utilisaziun irregulara dals nums d'areal
- Determinaziun da vias e d'auals
- Irregularitad areguard la scripziun

4 Cunfinaziun dal project

En il project NC10 000 è vegnì prendì en consideraziun il territori betg abità, en il project NC2.0 è il focus sin il territori abità. Per constatar differenzas en la scripziun dals dus territoris, che na resortissan betg, sch'ils dus territoris vegnissan mintgamai consultads separadamain in da l'auter, vegn dentant er integrà il territori betg abità, senza ir latiers en ils detagls.

Las vischnancas vegnan infurmadas davart las scripziuns fixadas e pon en cas da basegn exprimer giavischs da midar quellas. Cun fixar las scripziuns vegni desistì d'ina collavuraziun activa da las vischnancas per betg surpassar il rom da temp e da resursas da quest project.

Tras il project NC2.0 po vegnir cuntanschì in nivel NC d'auta qualitad. Las deblezzas en il model da datas sco l'obligaziun da cuvrir la surfatscha ed ils nums d'areal restan dentant la suletta pussaivladad per furmar stgalims ierarchics. Per quest intent fiss la premissa quella da midar il model da datas (il pli baud DM.MU, versiun 1.1).

5 Organisaziun dal project

L'elavuraziun vegn fatga sco gia en il project NC10 000 cumplettaimain en il UAG. Sco basa servan en emprima lingia las copias dals nums dal plan da survista original e las datas da la MU. En cas d'intschertezas u da dumondas avertas vegnan integradas la Cumissiun da NC e la vischnanca.

Rolla	Incumbensa	Post responsabel
Direcziun dal project	Coordinaziun, communicaziun cun biros da geometer sco er cun vischnancas, svilup e mantegniment dals programs impundids	Manader dal project geoinformatica, UAG
Elavuraziun dal project	Elavuraziun specifica, furniziun da datas Fixar las scripziuns Deliberaziun da las datas Consultaziun e giavischs d'adattaziun Controlla da las datas Integraziun da las datas	Collavuratur tecnic geoinformatica, UAG Cumissiun da NC Geometer chantunal Vischnanca Verifitgaders/-dras Biros da geometer
Cussegliaziun	Cussegliaziun en cas da decisiuns difficilas u gravantas	Geometers-revisurs
Direcziun dal project	Direcziun, surveglianza	Geometer chantunal, president da la Cumissiun da NC

6 Proceder

Quest chapitel descriva las mesiras, cun las qualas vegn reagì a las sfidas descrittas. Per quest intent vegni differenzià tranter mesiras che pertutgan l'entir territori communal e mesiras che pertutgan principalmain mo il territori abità.

6.1 Mesiras che pertutgan l'entir territori communal

En connex cun l'elavuraziun sistematica tenor vischnanca duai il nivel NC vegnir elavurà en total. Per quest intent duai il territori betg abità vegnir controllà en moda generala, quai per pudair curreger scripziuns faussas fin ussa betg scuvridas. En cas da basegn duain er eventualas scripziuns en tudestg da scrittira vegnir transfurmadas en scripziuns dialectalas. Il territori abità (excl. NC 1:10 000) duai vegnir elavurà en detagl. Là vegnan er spetgadas las pli grondas adattaziuns.

6.1.1 Zonas da scala

En il project NC2.0 duai vegnir realisà in bun passadi dals perimeters determinads pli pitschens en il territori abità fin a las repartiziuns pli grondas dals territoris en la zona da scala 10 000. Quai sto vegnir fatg surcommunalmain ed en moda consequenta. En il territori abità duai exister il medem grad da precisaziun en mintga vischnanca. Il medem vala per il territori betg abità, cun la differenza, che là na vegni betg determinà en moda uschè detagliada.

6.1.2 Posiziuns dal text

L'impurtanza da las posiziuns dal text en tut ils temas diminuescha pli e pli cun las novas pussaivladads d'inscripziun pli elavuradas en ils systems da SIG. Perquai che la posiziun dal text vegn utilisada quasi exclusivamain per concepir il plan dal register funsil, vegni evità d'elavurar quella.

6.1.3 Armonisaziun da las scripziuns

Concernent la designaziun da furmas topograficas (sco p.ex. terren, collina, chava e.u.v.) u tar preposiziuns (hinder/hinter, suot/sot e.u.v.) datti anc differenzas en la scripziun.

La finamira è quella da scuvrir las scripziuns evidentamain faussas per la regiun. Da cas a cas vegn alura decidì, sche la differenta scripziun è giustifitgada u sch'i sa tracta d'in sbagli e sche las scripziuns duain vegnir unificadas. La pli pitschna unitad, entaifer la quala in'unificaziun fa senn, è la fracziun.

Protocols e correspundenzas dal project NC10 000 vegnan resguardads sco meds d'agid. Quai duai impedir, ch'i sto vegnir decidì en la segunda fasa anc ina giada davart puncts ch'èn gia vegnids concludids en l'emprima fasa.

Midadas en la scripziun vegnan documentadas en in protocol e dadas a la vischnanca per prender posiziun.

6.1.4 Designaziuns da l'object

Designaziuns da l'object na duain betg vegnir registradas en il nivel NC. Per part èn quests nums gia vegnids allontanads da l'unitad da datas resp. gnanc vegnids determinads sco toponim. En la segunda fasa duai quai vegnir fatg en moda consequenta. Per quest intent vegni resguardà, sch'il num designescha propi mo l'object u er in territori pli grond enturn

l'object. Sche quai è il cas, po la designaziun da l'object er vegnir vesida sco toponim e laschada en il nivel NC.

Ins vegn a trametter al biro da geometer ina glista cun las designaziuns dals objects ch'èn vegnids allontanads dal nivel NC. Il biro da geometer duai examinar, sch'ils nums d'object ston vegnir integrads en il nivel Cuvrida dal terren u Objects singuls.

6.1.5 Nums d'areals

En il model da datas actual per il nivel NC datti la pussaivladad da duvrar stgalims ierarchics mo applitgond l'unitad da datas dal punct Num d'areal. Perquai vegnan attribuids nums d'areal, sch'i dat nums da gronda surfatscha che surpostan auters toponims. Designaziuns da l'object ch'èn vegnidas integradas en il passà sco nums d'areal, ston vegnir stizzadas ed integradas en l'unitad da datas Designaziuns da l'object (guardar chapitel 8.1.3). Nums d'areals che pon vegnir registrads per in'entira surfatscha e che na surpostan betg plirs toponims, vegnan determinads sco toponims.

6.1.6 Auas currentas

En il nivel NC duain mo vegnir determinadas per surfatscha quellas auas currentas che han ina tscherta grondezza u impurtanza. Questas auas èn vegnidas determinadas dal geometer chantunal. La Cumissiun da NC è sa cunvegnida per aua currenta ad in num resp. ina scripziun. Ils perimeters dals toponims vegnan ussa determinads en quest project.

6.1.7 Vias e sendas

Ils nums da vias vegnan registrads en il topic Adressas dals edifizis. En il nivel NC na duain naginas vias e sendas vegnir determinadas sco toponims. En il territori betg abità è quest princip gia vegnì realisà. En il territori betg abità ston dentant las vias e las sendas ch'èn vegnidas registradas sco toponims, vegnir allontanadas dal nivel NC e las surfatschas repartidas sin ils perimeters circumdants.

6.1.8 Perimeters separads

Perimeters da toponims cun il medem num duain tenor pussaivladad vegnir reunids.

6.1.9 Geometrias stretgas per lung dals perimeters

Cunzunt en il territori abità datti adina puspè geometrias fitg stretgas che sa chattan suenter in auter perimeter. Talas geometrias stretgas ston vegnir allontanadas ed attribuidas a l'auter perimeter.

6.1.10 Grondezza minimala dals perimeters

Perquai che singuls edifizis na vegnan betg determinads sco toponim, perquai che quai vala sco designaziun da l'object, duain vegnir examinads tut ils perimeters pitschens d'ina grondezza minimala definida. Da cas a cas sto alura vegnir decidì, co che quests perimeters pitschens vegnan tractads. Igl è da supponer, che intgins da quests perimeters sajan designaziuns da l'object. La grondezza minimala importa 1000 m².

6.2 Mesiras che pertutgan il territori abità

Las suandantas mesiras pertutgan principalmain il territori abità e duain gidar a fixar las scripziuns. Perquai ch'igl è fitg difficil da definir reglas generalas per fixar las scripziuns e da decider da cas a cas, vala da princip:

- La NC dals territoris abitads duai mo vegnir adattada, sch'i mancan evidentamain toponims en cumparegliaziun cun la copia dal num, scripziuns èn faussas u ils toponims èn attribuids en moda faussa. Divergenzas minimalas dal perimeter na vegnan betg curregidas.
- Sche la copia dal num è determinada pli detagliadamain, vegni examinà, sch'ils toponims duain vegnir determinads correspudentamain a la copia dal num. Sch'ils toponims da la MU èn determinads en moda pli detagliada, vegnan da princip duvrads quels.

6.2.1 Immobiglias

Da princip na sa drizza il nivel NC betg tenor ils cunfins da las immobiglias. Dentant duain els, nua che quai è raschunaivel, vegnir resguardads. Pitschnas surfatschas cuminaivlas ston vegnir evitadas.

En connex cun meglieraziuns generalas, nua ch'ina nova repartiziun è avant maun, vegn resguardada quella.

6.2.2 Toponims mancants

En connex cun toponims ch'èn cuntegnids en la copia dal num, dentant betg determinads sco toponim, stoi vegnir examinà, sch'els duain vegnir determinads. Sche quai pertutga nums che n'èn anc betg approvads en la banca da datas Grinomi, sto la Cumissiun da NC decider, sch'els duain vegnir approvads.

6.2.3 Differentas designaziuns

En connex cun toponims, tar ils quals i dat differentas scripziuns approvadas, sto la Cumissiun da NC decider, tge num ch'è qua endretg. En quest connex poi sa tractar tant da differents nums per il medem perimeter sco er da differentas scripziuns dal medem num.

6.2.4 Differentas cunfinaziuns

En cas da grondas divergenzas tranter la copia dal num e la determinaziun da la MU stoi vegnir examinà, sch'il perimeter da toponim da la MU sto vegnir adattà.

6.3 Mesiras surcommunalas

Per garantir l'omogenitad dals toponims er sin plaun surcommunal, vegn controllada l'entira unitad da datas per lung dals cunfins communalas. En quest connex duain vegnir identifitgads ed examinads ils perimeters che designeschan il medem toponim. Er qua vegnan ils protocols dal project NC10 000 integrads en la decisiun.

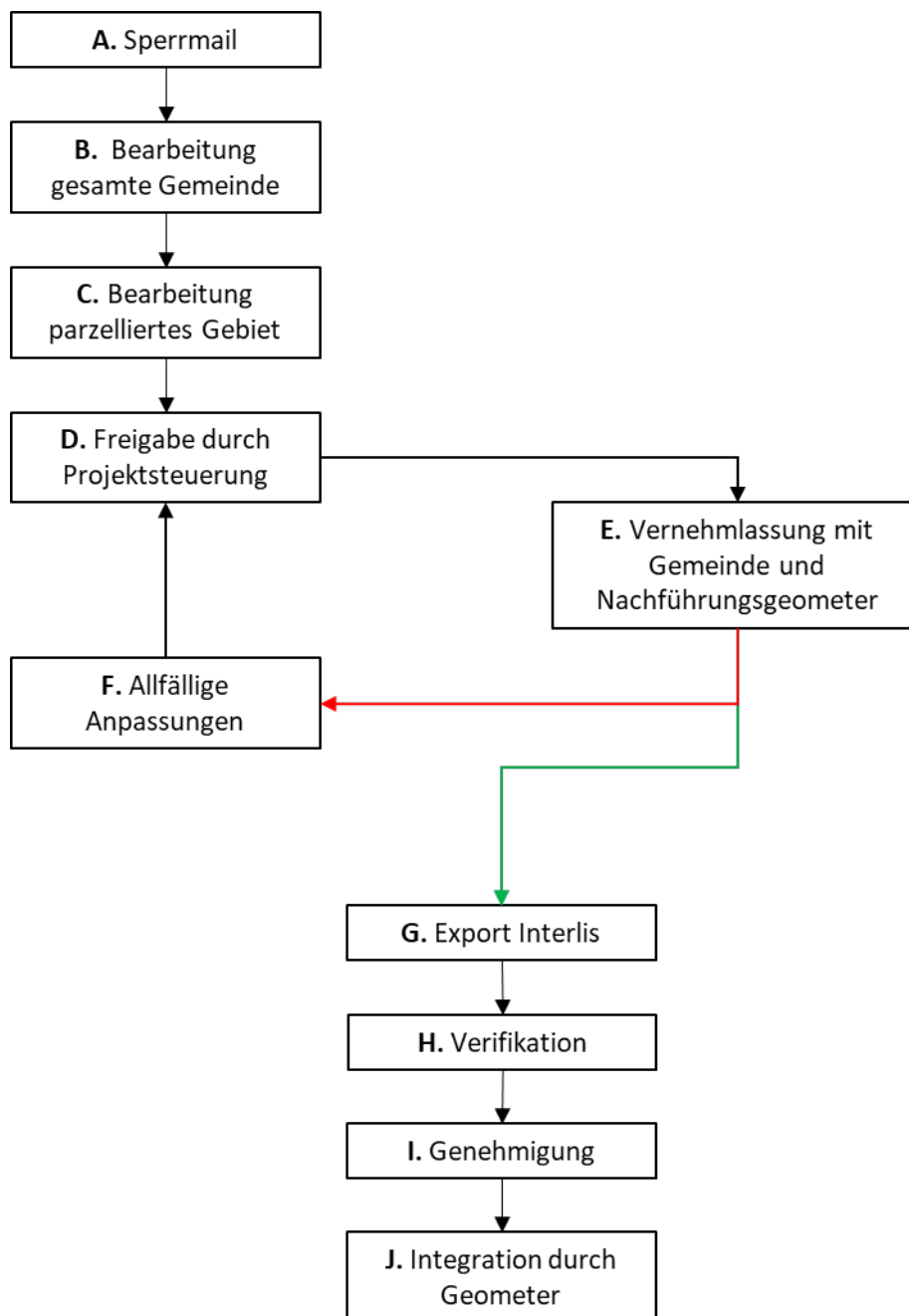
6.4 Ulteriurs meds d'agid

Sche las copias dal num, la MU ed il Cudesch da nums retics n'èn betg suffizients sco funtaunas, po, nua che avant maun, er il cudesch da toponims da la vischnanca respectiva vegnir consultà sco funtauna. Perquai che la qualitat da quests cudeschs è fitg eterogena, ston las copias dal num vegnir preferidas sco funtauna da datas.

7 Andament dal project

En l'emprima fasa vegnan definids ils process ed ils pass da lavur a maun da la vischnanca da pilot Bravuogn Filisur e documentads en in concept da realisaziun. En la segunda fasa, la

fasa da realisaziun, vegn fatga l'elavuraziun da las ulteriuras vischnancas. I vegn procedì tenor regiun.

A. E-mail da barriera

Tras il e-mail da barriera vegn il biro da geometer infurmà, ch'il nivel NC na dastga betg pli vegnir modifitgà tras il UAG durant l'elavuraziun. La barriera na duai betg durar mintgamai dapli che 4 mais.

B. Elavuraziun da l'entira vischnanca

L'entir territori communal vegn examinà en moda concisa correspondentamain als princips dal chapitel 7.1.

C. Elavuraziun dal territori abità

Il territori abità vegn examinà ed adattà en moda detagliada correspondentamain als principis dal chapitel 7.2. Per differenziar tranter territori abità e territori betg abità vegnan considerads ils stgalims da toleranza sco er las repartiziuns dal plan.

D. Deliberaziun tras la Cumissiun da nomenclatura ed il geometer chantunal

Las adattaziuns a la NC ston vegnir deliberadas tras la Cumissiun da NC, las adattaziuns a las cunfinaziuns en il territori abità tras il geometer chantunal.

E. ed F. Consultaziun cun vischnanca e geometer-revisur, adattaziuns unicas

Suenter la deliberaziun vegnan las vischnancas ed ils geometer-revisurs envidads a la consultaziun. La consultaziun vegn fatga en moda digitala. En la consultaziun vegnan consegnads ils suandants documents e las suandantas datas:

- Datas adattadas da la mesiraziun uffiziala, nivel Toponims e Nums d'areals sin ina charta digitala
- Il register adattà dals nums geografics
- In protocol da midadas, nua ch'igl è visibel tge adattaziuns ch'èn vegnidas fatgas
- Eventualas dumondas avertas davart nums geografics
- Formular per resuns

Ils resuns da la consultaziun ston vegnir elavurads e la vischnanca ed il geometer-revisur vegnan infurmads, tge midadas ch'èn vegnidas acceptadas.

G. Export (Interlis)

Suenter la deliberaziun tras la Cumissiun da NC ed il geometer chantunal vegn il nivel NC exportà en il format Interlis.

H. Verificaziun

Las datas vegnan validadas, sch'ellas èn correctas e sch'ellas èn confurmas al model.

I. Approvaziun ed archivaziun

Il protocol da las scripziuns adattadas ed il register dals nums approvà vegnan archivads.

J. Integraziun tras biros da geometer

Il nivel NC vegn furnì al biro da geometer ed integrà tras quel en l'operat.

8 Urari

L'elavuraziun vegn fatga tenor il suandant urari:

Regiun	Onn d'elavuraziun
Moesa	2024
Surselva	2025
Plaun e Rain Posterior	2025
Plessur e Landquart	2026
Partenz/Tavau	2026
Alvra	2027
En	2027
Bernina e Malögia	2028